

An aerial photograph of a rural town in Teuvan kunta, Finland. The town features a mix of residential houses, a school building, and a church. The surrounding landscape is a mix of green fields, forests, and a few scattered buildings. The sky is clear blue with a few light clouds. A semi-transparent white box with a blue border is centered over the image, containing the title text.

TEUVAN KUNTA

HYVINVOINTIKERTOMUS 2024

HYVINVOINTI- KERTOMUS 2024

- Vuoden 2024 hyvinvointikertomus esitetään edellisen vuoden tapaan tiiviinä hyvinvoinnin tilastokatsauksena
- Kertomus toimii hyvinvointisuunnittelun pohjana, tavoitteena on saada valmiiksi nykyisen valtuuston evästyksenä tulevalle valtuustolle laaja hyvinvointikertomus ja valtuustokaudelle 2025-2029 kohdentuva hyvinvointisuunnitelma keväällä 2025; työtä on hidastanut mm. henkilöstövaihdokset ja -muutokset eri toimialoilla
- Tässä tilastokatsauksessa esitetään keskeisillä mittareilla vertailu edelliseen vuoteen sekä myös vertailu alueellisesti ja valtakunnallisesti; muutos tilanteessa on kuvattu **M**-symbolilla
- Mittarit painottuvat lapsiin ja nuoriin, sillä aikuisväestöstä ja ikääntyneestä väestöstä on vähemmän kuntatason mittareita
- Tietoja lukiessa tulee huomioida mm. kouluterveyskyselyn vastaajien suhteellisen pieni määrä kunnassa, mikä voi tuottaa merkittävää tilastoharhaa eri vuosien välillä, lisäksi tilastotiedot voivat olla jo useamman vuoden takaisia eivätkä ne välttämättä päivitty vuosittain

Mittari	Teuva, viimeistä edellinen tilastovuosi	Teuva, viimeisin tilastovuosi	Etelä-Pohjanmaa, viimeisin tilastovuosi	Koko maa, viimeisin tilastovuosi	Vertailu edellinen vuosi	Vertailu Etelä-Pohjanmaa	Vertailu Koko maa
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–65-vuotiaat (id. 234)*	1,5	0,7	1,3	2,4	M	M	
Työkyvyttömyyseläkettä saaneet 24–65-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (id. 306)*	9,3	9,9	7,8	6,0	M		
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta (id. 3562) *	1,7	2,3	1,4	3,3			
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (id 423)*	5,8	5,2	6,3	8,5			
Lasten pienituloisuusaste (id. 228)**	14,7	13,7	11,1	11,7			
Kunnan yleinen pienituloisuusaste (id. 3099)**	15,2	15,5	13,4	13,4	M		
Keskimääräiset kokonaiseläkkeet, omaa eläkettä saavat, eur/kk (id. 2428)*	1 482	1579	1691	1934			
Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (id. 5274)*	11,9	21,0	15,6	8,3	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI

* tiedot 2022 ja 2023

** tiedot 2021 ja 2022

TYÖ JA TOIMEENTULO

TILANNEKATSAUS

- Teuvalainen työelämä keskittyy fyysisesti raskaaseen maatalous- ja alkutuotantotyöhön, sekä teollisuuden tuotantotyöhön
- Työkyvyttömyyseläkkeelle joutuminen on keskivertoa yleisempää
- Pitkäaikaistyöttömyys on edelleen matala, mutta työttömyys on toimialarakenteista johtuen syklittäistä ja tilanne muuttuu herkästi; mittareissa ei vielä täysin näy nykyinen laskeva suhdanne
- Pienituloisuus on yleistä ja lapsiperheiden pienituloisuus erityisen yleistä, toimeentulotukea ei kuitenkaan saada (tai haeta) paljoa
- Kokonaiseläkkeet ovat pienet suhteessa ympäröivään alueeseen ja muuhun maahan sekä eläkeläisköyhyyden taso merkittävä

MUUTOS

- Laskeva suhdanne on alkanut osoittamaan myös näissä mittareissa ensimmäisiä merkkejä: yleinen pienituloisuusaste noussut, samalla työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden ja pitkäaikaistyöttömien määrät ovat nousussa

TOIMENPITEET, ESIMERKKEJÄ

- Työllisyysalueiden aloittamisesta kohdistuu merkittäviä muutoksia, joiden vaikutukset tulee arvioida erikseen 2025 alusta alkaen
- Fyysisesti vähemmän kuormittavien toimialojen työpaikkojen houkuttelu kuntaan elinkeino- ja yrityspalveluiden avulla

Mittari	Teuva, viimeistä edellinen tilastovuosi	Teuva, viimeisin tilastovuosi	Etelä-Pohjanmaa, viimeisin tilastovuosi	Koko maa, viimeisin tilastovuosi	Vertailu edellinen vuosi	Vertailu Etelä-Pohjanmaa	Vertailu Koko maa
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat lapset ja nuoret, § 8.-9.-luokkalaisista (id. 4727)*	20,0	22,6	22,4	25,4			
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.-9.-luokkalaisista (id. 286)*	22,9	22,6	25,1	26,6			
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (id. 4817)*	5,9	11,7	10,7	11,3			
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 3906)*	29,7	27,6	22,1	17,4			
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 328)*	15,7	20,0	19,0	21,4			
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 4730)*	15,5	5,4	11,5	10,7	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI
Käyttää alkoholia viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 4739)*	5,7	2,2	3,6	3,9	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI
Onnelliseksi itsensä kokeneiden osuus, % (id. 4277)**	x	x	54,8	48,1			

* tiedot 2021 ja 2023 (mittarit päivittyvät vasta 2025)

** tiedot 2022

HYVINVOINTI JA ELINTAVAT

TILANNEKATSAUS

- Lasten ja nuorten liikkumisessa ja elintavoissa on edelleen kehitettävää, vaikka työtä tehdään jatkuvasti
- Psykososiaalisen kuormittuneisuuden mittarit lapsilla ja nuorilla ovat koholla ja ongelma on tunnistettu koko alueella
- Yleisesti Etelä-Pohjanmaalla elämä koetaan keskivertoa paremmaksi ja onnellisemmaksi, kuin koko maassa; elintapoja ja hyvinvointia mittaavista mittareista ei löydy selitystekijöitä tähän

MUUTOS

- Kouluterveyskyselyn mittarit päivittyvät vasta vuonna 2025, joten muutosta suhteessa edelliseen vuoteen ei voi arvioida
- Nuorten liikkumista kuvaamat mittarit kehittyvät positiivisesti

TOIMENPITEET, ESIMERKKEJÄ

- Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden toimet liikkumiseen ja terveellisiin elintapoihin, mm. Kipinä-tunnit, ehkäisevä päihdetyö, ravintokasvatus
- Psykososiaaliseen tukeen panostaminen: kouluyhteisöohjaajan ja koulunuorisotyöntekijän resurssi; yhteistyö hyvinvointialueen kanssa mm. mielenterveyshoitajan palveluissa kouluilla; nuorisotyön ja sivistyksen toimialan omat panostukset

Mittari	Teuva, viimeistä edellinen tilastovuosi	Teuva, viimeisin tilastovuosi	Etelä-Pohjanmaa, viimeisin tilastovuosi	Koko maa, viimeisin tilastovuosi	Vertailu edellinen vuosi	Vertailu Etelä-Pohjanmaa	Vertailu Koko maa
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 v täyttäneillä / 10000 vastaavan ikäistä (id. 3959)*	443,4	367,6	429,3	332,3	M	M	
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä (id. 1570)*	92,6	92,3	92,2	93,0	M		
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 3907)**	20,3	17,6	15,0	17,5			
Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 4938)**	19,7	20,0	26,7	28,9			
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta (id. 3113)*	5,3	4,2	6,8	7,9	M		
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset /1000 asukasta (id. 3114) *	13,8	16,4	22,5	42,9			
Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (id. 3280)***	x	x	7,7	6,8	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI

* tiedot 2022 ja 2023

** tiedot 2021 ja 2023 (mittarit päivittyvät vasta 2025)

*** tiedot 2022

TURVALLISUUS JA ELINYMPÄRISTÖ

TILANNEKATSAUS

- Kotona asutaan suhteellisen iäkkääksi asti; ikäihmisten kaatumiset ja arjessa selviytymisen ongelmat edellyttävät tukea
- Nuorten kokema fyysinen väkivalta on yleistä; seksuaaliseen häirintään liittyvät mittarit kehittyvät hälyttävään suuntaan; lähisuhdeväkivallan arviointiin liittyvää soveltuvaa tilastotietoa on vielä vähän, vaikka ilmiö onkin tunnistettu
- Teuva on edelleen muuhun maahan suhteuttaen turvallinen paikka asua, vaikka jonkinasteista hidasta muutosta on havaittavissa

MUUTOS

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakasot ovat vähentyneet merkittävästi: vaikutuksia voi olla sekä kohdennetuilla toimenpiteillä mutta myös palveluun pääsyn vaikeutumisella
- Yli 75-vuotiaana kotona asuvien määrä jatkaa hidasta vähenemistään

TOIMENPITEET, ESIMERKKEJÄ

- Jatketaan ikäihmisten arjessa pärjäämisen helpottamiseen liittyviä toimenpiteitä, mm. Ikäkipinä-toiminta, liukuesteiden jakaminen
- Edistetään lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiota sekä yleisten alueiden turvallisuutta mm. valaisulla ja valvonnalla

Mittari	Teuva, viimeistä edellinen tilastovuosi	Teuva, viimeisin tilastovuosi	Etelä-Pohjanmaa, viimeisin tilastovuosi	Koko maa, viimeisin tilastovuosi	Vertailu edellinen vuosi	Vertailu Etelä-Pohjanmaa	Vertailu Koko maa
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 4712)*	14,1	21,5	13,9	15,0			
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (id. 4816)*	4,0	1,1	3,7	3,9			
Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 5680)*	17,9	17,2	11,2	12,3			
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (id. 1514)*	7,0	9,7	7,8	7,9			
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (id. 4834)*	8,8	10,2	8,8	8,6			
Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus, % (id. 4291)**	x	x	25,1	24,6			
Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa (id. 3077)***	68,7	66,6	69,6	68,5	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % (id. 3076)***	68,2	59,6	56,7	55,1	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI	UUSI MITTARI

* tiedot 2021 ja 2023 (mittarit päivittyvät vasta 2025)

** tiedot 2020; *** tiedot eduskuntavaalit 2019 ja 2023; kuntavaalit 2017 ja 2021

OSALLISUUS JA YHTEISÖT

TILANNEKATSAUS

- Yksinäisyyden kokemus vaihtelee ikäryhmittäin, erityisesti se nousee esille yläasteikäisten keskuudessa
- Osallisuuden kokemus on yleisesti heikko ja se vaatii panostamista
- Koulukiusaaminen nousee esille kyselymittaristoissa
- Etelä-Pohjanmaalla osallistutaan suhteellisesti enemmän järjestö- ja yhdistystoimintaan sekä muuhun yhteisölliseen toimintaan, kuten seurakuntien, toimintaan kuin koko maassa; näiden julkinen tuki on suhteellisen heikkoa ja osallistuminen on hiipumassa
- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa on suhteellisesti aktiivisempaa kuin muissa vaaleissa, äänestysaktiivisuus on yleisesti hiipumassa

MUUTOS

- Kouluterveyskyselyn mittarit päivittyvät vasta vuonna 2025, joten muutosta suhteessa edelliseen vuoteen ei voi arvioida

TOIMENPITEET, ESIMERKKEJÄ

- Demokratiakasvatus kouluissa, kirjastossa ja mm. nuorisopalveluissa
- Yhdistysten tuki, kohtaamispaikkatoiminnan aktivointi
- Tapahtumatuki, tapahtumien järjestely
- Kiusaamista ehkäisevä työ varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja nuorisopalveluissa; etsivä työ ja etsivä nuorisotyö

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

- Vuoden 2017-2021 laajassa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa nostettiin esille toimenpide-ehdotuksina mm. lasten ja nuorten psykososiaalinen tuki, vanhemmuuden tukeminen sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen; nämä ovat edelleen hyvin relevantteja toimenpidekohteita joita tulee jatkaa
- Kunnan demografiatekijät asettavat rajoituksia ja haasteita, mm. pienituloisuuden ja työelämätekijöiden johdosta, siksi erityisesti työikäisen väestön hyvinvointitekijöitä ja toimenpiteitä tulee tarkastella erikseen hyvinvointisuunnitelmatyön aikana yhteistyössä työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kanssa
- Liikunnallisuuden ja terveiden elintapojen edistämiseen on kehitetty kohdennettuja toimenpiteitä erityisesti lapsiin ja nuoriin sekä ikäihmisiin: näiden osalta on selkeitä tuloksia havaittavissa; työikäiseen väestöön sekä esimerkiksi työttömien elintapoihin ja liikunnallisuuden aktivointiin ei ole vielä saman kaltaista kohdennettua toimintaa omaehtoisen liikkumisen, kuten uimahalli- ja kuntosalipalveluiden, lisäksi
- Yhteisölliseen toimintaan osallistuminen on yleisesti hiipumassa, sillä on merkitystä sekä yhteisöjen toimivuuden että kunnan omaan toimintaan kohdistuvien odotusten osalta; aktivoituvuudessa on kuitenkin merkittäviä mahdollisuuksia: esimerkiksi kunnan aktivoima kohtaamispaikkatoiminta mm. yhdistysten talon ja kylien kohtaamispaikka toiminnan osalta on tuottamassa tulosta; kuitenkin myös nuorten kohtaamispaikkoja on edelleen kehitettävä sekä työikäiseen väestöön on kohdennettava omia toimenpiteitään
- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on ollut toiminnan käynnistymisvaiheen haasteiden takia vajavaista ja osin olematonta, joten se on jäänyt monelta osin lähinnä verkostotyön ja tiedon jakamisen tasolle; jonkin verran konkreettista yhteistyötä on ollut esimerkiksi nuorisopalveluiden sekä yleisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluissa, kuitenkin osa suupohjan alueella kehitetyistä toiminnoista on ajettu alas